

SCENARIUSZ LEKCJI HISTORII W KLASIE VII

piątek(03.04.2020)

opracowała: Pelagia Bąk

Temat: Rządy parlamentarne w Polsce.

Zagadnienia :

- postanowienia małej konstytucji z 1919 roku,
- ustrój II Rzeczypospolitej w świetle konstytucji marcowej z 1921 roku,
- elekcja Gabriela Narutowicza na prezydenta i jego zabójstwo,
- rząd Władysława Grabskiego i jego reformy,
- polska scena polityczna przed zamachem majowym,
- charakterystyka rządów parlamentarnych w latach 1919-1926.

Czas trwania lekcji: **45 minut**

Przebieg lekcji:

1. Witam Was bardzo serdecznie i zapraszam do wspólnej pracy.
2. Zapoznaj się z treścią tematu, str.235-239(podręcznik).Dla lepszego zrozumienia tematu obejrzyj również film :

https://www.youtube.com/watch?v=UjelEHB3J_M

3.Przeczytaj notatkę (Rządy parlamentarne w Polsce) , przepisz ją do zeszytu lub wydrukuj i wklej (zamieszczona jest pod scenariuszem).

4. Przeczytaj tekst źródłowy „Konstytucja marcowa”,str.237 (podręcznik) i w formie pisemnej odpowiedz na pytanie 1 i 2 (w zeszycie).

5.Następnie w kilku zdaniach scharakteryzuj następujące postaci :

a)**Wincenty Witos-**

b)**Wojciech Korfanty-**

c)**Gabriel Narutowicz-**

6.Zadanie domowe -zeszyt ćwiczeń , str.106-107.

Gdy będziesz miał/ miała pytania jestem dostępna online podczas trwania lekcji:

1. a) pod adresem mailowym: pelagia.bak@sp6sanok.pl
2. b) na e – dzienniku

Zadania domowe(zeszyt ćwiczeń) oraz pkt.4 i 5 proszę przesłać do **06.04.2020 (poniedziałek)** w postaci skanu lub czytelnego zdjęcia.

Powodzenia.

Notatka:

Rządy parlamentarne w Polsce

1. Trudności w integracji ziem wszystkich trzech zaborów w ramach odrodzonej Rzeczypospolitej związane były z tym, że przez ponad sto lat funkcjonowały one w odmiennych warunkach ustrojowych, prawnych, gospodarczych i cywilizacyjnych.

2. Kształtowanie się ustroju politycznego odrodzonej Rzeczypospolitej

a. **26 I 1919 r.** odbyły się wybory do **Sejmu Ustawodawczego** – wygrał je **Związek Ludowo-Narodowy (endecja)**

b. **20 II 1919 r.** Sejm Ustawodawczy uchwalił tzw. **małą konstytucję**

c. mała konstytucja stanowiła, że Polska będzie **republiką parlamentarną**

– władzę ustawodawczą miał sprawować **sejm**

– **Józef Piłsudski** nadal pełnił funkcję **Naczelnika Państwa**, ale jego władza została ograniczona (obowiązek **kontrasygnaty**)

3. Ustrój polityczny Polski pod rządami **konstytucji marcowej z 1921 r.**

a. **17 III 1921 r.** sejm uchwalił nową ustawę zasadniczą – tzw. **konstytucję marcową**

b. władza ustawodawcza spoczywała w rękach dwuizbowego parlamentu,

– **parlament** składał się z **sejmu** i **senatu**

– obowiązywał **proporcjonalny system wyborczy** – każda partia polityczna miała otrzymać taki procent miejsc w sejmie, jaki uzyskała w wyborach

c. funkcję głowy państwa pełnił **prezydent** wybierany przez **Zgromadzenie Narodowe** na 7-letnią kadencję

d. bieżącą politykę prowadził **rząd**, który był powoływany przez sejm i podlegał jego kontroli

4. Najważniejsze partie polityczne w pierwszych latach II Rzeczypospolitej

a. **Narodowa Demokracja (endecja)**

– początkowo działała pod nazwą **Związek Ludowo-Narodowy**

– w 1928 r. przekształciło się w **Stronnictwo Narodowe**

– czołowym ideologiem był **Roman Dmowski**

b. **ruch ludowy**

– **Polskie Stronnictwo Ludowe-Piast** – **Wincenty Witos**

– **Polskie Stronnictwo Ludowe-Wyzwolenie**

– w 1931 r. **PSL-Piast** i **PSL-Wyzwolenie** połączyły się i utworzyły **Stronnictwo Ludowe (SL)**

c. **ruch robotniczy**

– **Polska Partia Socjalistyczna (PPS)** – **Ignacy Daszyński**

– **Komunistyczna Partia Polski (KPP)**

d. Stronnictwo Chrześcijańskiej Demokracji – **Wojciech Korfanty**

5. Pierwsze wybory prezydenckie

a. **9 XII 1922 r.** na **prezydenta** Rzeczypospolitej Polskiej został wybrany **Gabriel Narutowicz**

b. 16 XII 1922 r. został zamordowany podczas wizyty w Zachęcie (Narodowa Galeria Sztuki)

c. po śmierci Gabriela Narutowicza na stanowisko prezydenta został wybrany **Stanisław Wojciechowski**

6. Sukcesy i porażki w latach 1919–1926

a. duże rozdrobnienie sejmu powodowało, że rządy były niestabilne i upadały po krótkim okresie funkcjonowania

b. ważne reformy przeprowadził rząd **Władysława Grabskiego**

– **reformę walutową** – wprowadził **złotego**

– opanował **hiperinflację** i ustabilizował finanse państwa

c. pogorszyła się sytuacja międzynarodowa Polski

– w **1925 r.** Niemcy rozpoczęły **wojnę celną** z Polską – starały się ograniczyć **import** polskich towarów

– Polska została pominięta podczas zawierania **układów w Locarno**